اخبار کوتاه

سخنگوی صنعت برق:
کرونا مصرف برق را تا ۴.۵ درصد بیشتر کرده است

سخنگوی صنعت برق گفت: در زمان قرنطینه، الگوی مصرف برق در روزهای هفته شبیه به الگوی مصرف در روزهای تعطیل آخر هفته شد و مصرف برق خانگی در اکثر کشورها افزایش یافت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه اطلاع رسانی و پایش آثار اقتصادی کرونا، مصطفی رجبی مشهدی با بیان اینکه هم بخش عرضه (تولید، انتقال و توزیع) و هم بخش تقاضای برق (مصرف) از شیوع کرونا تأثیر پذیرفته است، گفت: در کشورهای درگیر کرونا، بیشترین تأثیر ناشی از این همه‌گیری در اقتصادهایی بوده که اقدام‌های سختگیرانه‌تری اِعمال کردند و همچنین آنهایی که بخش خدمات بزرگ‌تری داشتند. بر اساس گزارش‌های منتشر شده توسط سازمان‌های بین‌المللی، مصرف برق در کشورهای مختلف درگیر کرونا به ویژه در ایام اِعمال قرنطینه کامل، کاهش چشمگیری داشت. به عنوان مثال به گزارش سازمان بین المللی انرژی، در بهار امسال، مصرف برق کشور ایتالیا حدود ۲۰ درصد نسبت به سال قبل آن، کاهش داشته است.

سخنگوی صنعت برق ادامه داد: در زمان قرنطینه، الگوی مصرف برق در روزهای هفته شبیه به الگوی مصرف در روزهای تعطیل آخر هفته شد و مصرف برق خانگی در اکثر کشورها افزایش یافت. البته تأثیر بحران کرونا در کاهش مصرف برق در بخش صنعت کمتر از سایر بخش‌ها بوده است. در کشور ما نیز در اوایل شیوع کرونا به خصوص با توجه به کاهش مسافرت‌های نوروزی، مصرف برق از بخش تجاری به بخش خانگی انتقال یافت.

رجبی مشهدی گفت: صنعت برق کشور، بخش توسعه‌ای خود را توسط پیمانکاران، سازندگان تجهیزات و تولیدکنندگان بخش خصوصی انجام می‌دهد، بنابراین محدودیت‌های کرونایی بر بخش‌های گوناگون صنعت برق کشور مانند ساخت و حمل تجهیزات، اعزام گروه‌های پیمانکاری و [illegible] اثرگذار بود. همچنین اثرات و مخاطرات احتمالی شیوع کرونا بر سلامت نیروی انسانی صنعت برق مطرح بود. به عنوان نمونه طرح‌های محدودسازی تردد، کاهش ساعات کاری و فاصله‌گذاری اجتماعی، احتمال تأخیر و یا توقف در پروژه‌های عمرانی و نگهداری و تعمیرات در بخش‌های تولید، انتقال و توزیع برق را بالا می‌بُرد و خطر شیوع بیماری در میان کارکنان به ویژه نیروی کار متخصص می‌توانست بر عملکرد بخش‌های گوناگون صنعت برق اثرات نامطلوبی داشته باشد.

دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی:
تامین مواد اولیه لوازم خانگی فاجعه است

دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی با بیان اینکه واحد تولیدی باید از تامین مواد اولیه اطمینان داشته باشد، گفت: در تامین مواد اولیه فولاد، ورق و مواد پتروشیمی بی نظمی وحشتناکی وجود دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، عباس هاشمی در مورد وضعیت تولید لوازم خانگی، گفت: در حال حاضر واحدهای تولیدی به شدت در تأمین مواد اولیه داخلی مشکل دارند؛ با مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در مورد اختصاص ارزهای مختلف به تولید، مسائل تخصیص ارز در بانک مرکزی تسهیل شد اما در تأمین مواد اولیه در بخش‌های فولاد، ورق و مواد پتروشیمی بی نظمی وحشتناکی وجود دارد.

دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی با بیان اینکه پتروشیمی‌ها هر کاری تمایل دارند انجام می‌دهند، افزود: به عنوان مثال دیروز قیمت گرید که ۲۸ هزار تومان بود، در بازار آزاد به ۱۳۰ هزار تومان رسیده بود که در اواخر روز این قیمت به ۱۸۰ هزار تومان هم صعود کرد؛ با این مدل تأمین مواد اولیه نمی‌توان از تولید حمایت کرد.

وی ادامه داد: واحد تولیدی باید از استمرار تأمین مواد اولیه که لازمه تولید است اطمینان داشته باشد. اگر قرار باشد برای تأمین مواد اولیه هر روز یک فاز جدید ایجاد کنند، واحدهای تولیدی فلج می‌شوند.

هاشمی گفت: واحدی داریم که ۲ میلیون قطعه سفارش صادراتی در بخش لوازم خانگی کوچک داشت اما نپذیرفت وقتی علت را جویا شدم، تولیدکننده گفت که برای تأمین مواد اولیه چه از لحاظ قیمت و چه از لحاظ میزان اطمینان ندارد و نمی‌تواند به طرف خارجی تعهد بدهد که کالا را با قیمت و حجم مشخصی تحویل می‌دهد.

رشد ۱۷۰ هزار تومانی قیمت سکه

هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز با افزایش ۱۷۰ هزار تومانی قیمت نسبت به روز گذشته ۱۲ میلیون و ۳۲۰ هزار تومان معامله شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، ساعت ۱۴ و ۳۰ دقیقه دیروز ارزش سکه تمام بهار آزادی طرح جدید به ۱۲ میلیون و ۳۲۰ هزار تومان رسید، سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۲ میلیون تومان معامله شد.

همچنین نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان، ربع سکه چهار میلیون و ۳۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی به دو میلیون و ۴۰۰ هزار تومان به فروش رسید.

علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۰۸ هزار تومان و هر مثقال طلا به پهای پنج میلیون و ۲۳۳ هزار تومان رسید.

انس جهانی طلا نیز دیروز به قیمت یک هزار و ۹۴۵ دلار و ۹۱ سنت فروخته شد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در هفته‌های گذشته قیمت سکه و طلا متأثر از بازار ارز روند کاهشی داشت و نوسان ارزی و سیر نزولی قیمت ارز روی بازار طلا مؤثر بود.

همچنین کاهش نرخ اونس جهانی طلا نیز باعث افت قیمت طلا و سکه شده و کارشناسان افت بیشتر اونس جهانی طلا در هفته‌های آینده را پیش بینی کرده‌اند.

آغاز توزیع واکسن کرونا و بهبود شرایط اقتصادی در ماه‌های آینده، میزان استقبال از طلا به عنوان ابزاری برای سرمایه‌گذاری را کاهش خواهد داد.

اخبار بورس

عرضه اولیه جدید در فرابورس قطعی شد

عرضه اولیه سهام شرکت «سپیدار سیستم آسیا» به نماد «سپیدار» امروز چهارشنبه در فرابورس انجام می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، عرضه سهام شرکت‌های جدید (عرضه اولیه) همواره مورد توجه اهالی بازار سرمایه قرار دارد، زیرا تاکنون بیش از ۹۰ درصد از عرضه اولیه‌هایی که در بورس انجام شده، سودآور بوده‌اند به همین دلیل این اقدام همیشه در بورس برای فعالان بازار جذابیت داشته است.

بر این اساس، آگهی عرضه اولیه سهام شرکت «سپیدار سیستم آسیا» به نماد «سپیدار» منتشر شد که مطابق آن روز چهارشنبه (۱۷ دی ماه) تعداد ۲۰۰ میلیون سهم معادل ۱۵ درصد از سهام شرکت «سپیدار سیستم آسیا» به شیوه ثبت سفارش جهت کشف قیمت در فرابورس عرضه خواهد شد.

در این عرضه اولیه به هر کد معاملاتی حداکثر ۱۵ سهم در دامنه قیمتی ۴۸ هزار ریال تا ۳۹ هزار و ۸۰۰ ریال تعلق می‌گیرد.

هنگامی که سهام شرکتی برای نخستین بار در بورس عرضه می‌شود، به روز اول عرضه سهام، «عرضه اولیه» گفته می‌شود. در این روز درصد مشخصی از کل سهام شرکت برای نخستین بار از طریق بورس یا فرابورس توسط سرمایه‌گذاران خریداری می‌شود.

معاون وزیر راه خبر داد:
آغاز ثبت نام دور جدید طرح ملی مسکن از صبح فردا
آورده اولیه؛ فعلاً ۴۰ میلیون تومان

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی از آغاز دور جدید ثبت نام طرح اقدام ملی مسکن از صبح پنج‌شنبه ۱۸ دی ماه به مدت یک هفته خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، محمود محمودزاده دیروز در برنامه زنده تلویزیونی شبکه خبر درباره آغاز ثبت‌نام دور جدید طرح «اقدام ملی مسکن» گفت: از صبح پنجشنبه (۱۸ دی ماه) تا ساعت ۲۴ پنجشنبه (۲۵ دی‌ماه) امکان ثبت‌نام فراهم شده است.

وی افزود: در این مرحله برای ۱۸۳ شهر جدید امکان ثبت‌نام فراهم شده که مجموعاً با احتساب شهرهای ثبت‌نام شده در مراحل گذشته، به ۷۷۰ شهر افزایش می‌یابد.

به گفته معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی، در مرحله جدید یک هفته ثبت‌نام خواهیم داشت و شرایط چهارگانه مذکور در آئین‌نامه اجرایی قانون ساماندهی و تولید مسکن شامل ۱. اقامت پنج‌ساله در محل مورد تقاضا ۲. تأهل یا سرپرست خانوار بودن ۳. داشتن سابقه مالکیت از سال ۱۳۸۴ به بعد (فرم «ج» متقاضیان سبز باشد) ۴. توانایی تأمین هزینه ساخت مسکن (مازاد بر تسهیلات بانکی) خواهد بود. محمودزاده درباره اسامی استان‌هایی که در مرحله جدید ثبت‌نام خواهیم داشت، گفت: در استان‌های تهران، ایلام، بوشهر، خراسان شمالی، خراسان رضوی، سیستان و بلوچستان، کرمان، کردستان، قزوین، مازندران و ... ثبت‌نام طرح ملی مسکن انجام خواهد شد.

وی یادآور شد: متقاضیان صبح پنجشنبه هفته جاری با مراجعه به سامانه www.tem.mrud.ir ثبت‌نام خود را انجام دهند. وی افزود: کسانی که در مراحل قبلی شهر مورد تقاضا را به اشتباه وارد کرده و از این رو با رد تقاضا مواجه شده بودند، در مرحله جدید می‌توانند شهر مورد تقاضای خود را اصلاح کنند؛ به شرط آنکه در شهر مورد تقاضا، شرایط اقامت حداقل پنج سال را داشته باشند.

محمودزاده تأکید کرد: شرط اقامت پنج‌سال ساخت برای شهرهای جدید مستثنی است و متقاضیان ثبت‌نام طرح ملی مسکن در شهرهای جدید از این شرط معاف هستند.

وی گفت: در استان تهران و دوره‌های قبلی ۲۰ شهر، شمال، جنوب، شرق و غرب استان و همچنین ۴ شهر جدید پردیس، پرند، هشتگرد و ایوانکی برای متقاضیان تهرانی ثبت‌نام انجام شده بود در مرحله جدید اراضی جدیدی در نسیم‌شهر رباط‌کریم پیش‌بینی شده است.

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: چنانچه در مراحل احداث پروژه‌ها، ظرفیت‌های خالی ایجاد شود، باز هم ثبت‌نام خواهیم داشت.

محمودزاده در پاسخ به سؤالی درباره خرید و فروش امتیاز مسکن ملی گفت: هیچ امتیازی برای کسی وجود ندارد که بخواهد آن را خرید و فروش کند. از شهروندان می‌خواهم وارد این قضاها نشوند، چرا که خرید و فروش ثبت‌نام طرح ملی مسکن، معاملات غیررسمی بوده و قطعاً منتفر خواهند شد؛ کسی هم پاسخگو نیست.

وی ادامه داد: اگر کسی امتیاز مسکن ملی را بخرد، از طرح اقدام ملی خارج شده و از ادامه پروژه باز خواهد ماند.

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی درباره رقم آورده متقاضیان گفت: ۴۰ میلیون تومان رقم آورده اولیه متقاضیان است و در مراحل بعدی پروژه ارقام جدیدتر آورده‌ها به آنها اطلاع‌رسانی خواهد شد.

برخی پروژه‌ها ۶۰ درصد پیشرفت دارند که متقاضیان این پروژه‌ها باید نسبت به واریز آورده‌های بعدی اقدام کنند اما در حال حاضر فعلا برای متقاضیان ورود به این طرح، رقم آورده اولیه همان ۴۰ میلیون تومان است.

رئیس آزمایشگاه های استاندارد خبر داد:
رعایت استاندارد های ملی توسط ۸۷.۷ درصد واحدهای تولیدی البرز

رئیس امور آزمایشگاه‌های اداره کل استاندارد البرز اعلام کرد که بررسی آزمایشگاهی نمونه های محصولات واحد های تولیدی تحت پوشش این اداره کل طی ۹ ماه سال جاری بیانگر است که ۸۷.۷ درصد این واحدها استاندارد های تعیین شده را رعایت کرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، نادیا حسن زاده گفت: طی این مدت در مجموع آزمون نمونه ها بر روی سه هزار و ۵۸۸ محصول واحدهای تولیدی تحت پوشش در استان البرز انجام شده است.

وی افزود: بیش از ۹۶ درصد واحدهای صنفی استان فرآورده های مشمول استاندارد اجباری دارای علامت استاندارد و که ده رقمی را در معرض عرضه به مصرف کنندگان قرار داده اند.

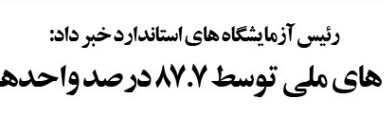

رئیس امور آزمایشگاه‌های اداره کل استاندارد البرز به مردم توصیه کرد که برای حفظ سلامت خانواده هایشان در هنگام خرید کالا به نشان استاندارد توجه کنند.

حسن زاده از مصرف کنندگان خواست در صورت مشاهده کالای بی‌کیفیت و فاقد علامت استاندارد، مراتب را از طریق سامانه تلفنی ۱۵۱۷ به اداره کل استاندارد اعلام نمایند تا بررسی‌ها و پیگیری‌های حقوقی لازم انجام شود.

وی هدف از آزمون نمونه‌برداری مستمر از محصولات واحدهای تولیدی استان را کسب اطمینان از تداوم کیفیت محصولات عنوان کرد و افزود: بازید از واحد های تولیدی استان بدون اطلاع قبلی و به صورت سرزده انجام می شود و چنانچه در این راستا کالای فاقد کیفیت مشاهده شود؛ با متخلفان مطابق قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد برخورد خواهند شد.

حسن زاده ایمنی و سلامت مردم را مستلزم خرید و مصرف کالا و خدمات با کیفیت و استاندارد عنوان کرد و گفت: اداره کل استاندارد استان این مهم را در اولویت ویژه قرار داده و تولید کنندگان و عرضه کنندگان کالاها و خدمات نامرغوب و فاقد استاندارد را تحت پیگیری های قانونی قرار می دهد.

گزارش اختصاصی

بیمه تکمیلی و سردرگمی بازنشستگان البرزی

خانی نژاد- یک عمر تلاش و کوشش، یک عمر عرق ریختن و روز را به شب رساندن، تحمل درد، ناملایمات به این امید که وقتی به بازنشستگی رسیدی تنها دغدغه‌ات انتخاب نیمکتی برای نشستن در پارک باشد و هر از چند گاهی کنار دوستانت با انجام حرکات نرمشی وقت را سپری کنی. اما افسوس که نتیجه آن همه تلاش سال‌های گذشته درد و اندوه جسمی است که دیگر با تو یاری نمی‌کند. هر بار به پهلهای از حقوقشان کسر می شود و بیمه تکمیلی نیز یکی از آن پهلو هاست. آنچه از تاریخچه خدمات به سالمندی در دیگر کشورها دیده شد، سالمندی و بازنشستگی بخشی از زندگی است که در تمامی جوامع با برنامه‌ریزی برای بهبود گذران و کیفیت این دوره تدابیری اندیشیده می‌شود، اما آنچه از عملکرد سازمان بازنشستگی کشوری در این سرزمین دیده‌ایم روایت دیگری دارد.

برنامه‌ریزی و ارتقاء سطح امیدواری و رفاه بیشتر برای بازنشستگان رواِل کشورهای در حال توسعه است که با توجه به روند رو به رشد جمعیت سالمندی در ایران مسائل و مشکلات این قشر از جامعه نیز باید مدنظر قرار گیرد.

اما نبود یک سیاست اجتماعی فراگیر در مورد سالمندان و بازنشستگان، کمبود بودجه و اعتبارات لازم، کمبود منابع انسانی و مهمترین مسئله نا آشنایی برخی مسئولان با مسائل مربوط به سالخوردگی جمعیت و کافی نبودن تجهیزات و امکانات، پهلوهایی است که بازنشستگان کشوری را با مشکل مواجه کرده است.

یکی از این مشکلات قرارداد بستن سازمان بازنشستگی کشوری با بیمه‌های تجاری و تکمیلی است که نه تنها عام‌المنفعه نیستند، بلکه باهدف کسب سود و درآمد بیشتر در سطح جامعه فعالیت می‌کنند.

برخی از سالمندان و بازنشستگان در ارتباط با رسانه‌ها از نبود مسئولیت‌پذیری و احساب کافی از سوی بیمه‌گذاران گله دارند که استان البرز از آنجایی که از هیچ معضلی مبرا نیست وضعیتی به مراتب بدتر از دیگر استانهای کشور دارد.

نمایندگی‌های بیمه تکمیلی مستقر در استان البرز و شهر کرج هر روز با حضور بسیاری از بازنشستگان و مستمری‌بگیران مواجه هستند که هر کدام پوشه‌ای به‌دست از برگه های ویزیت پزشکان متخصص انواع بیماری‌ها تا قبض داروخانه و آزمایش و عکس پشت پاجه‌های نمایندگی‌های بیمه چشم‌انتظار دریافت وجه پرداختی خود هستند.

آنچه از زبان بازنشستگان و مستمری‌بگیران عنوان شده مهمترین عامل استفاده بازنشستگان از دفترچه بیمه سلامت، نبود حمایت از آنان در برابر مخارج و هزینه درمان است که مجبور به استفاده از بیمه‌های تکمیلی شده‌اند، اما از آنجایی که بیمه‌شدگان نه از روی میل بلکه از روی اجبار و توسط سازمان بازنشستگی کشوری بیمه تکمیلی را تحمیل کرده‌اند، نظارتی نیز بر عملکرد آنان وجود ندارد. بازنشستگان و مستمری‌بگیران با وجود حقوق کم و از روی اجبار مبالغی از حقوق خود را برای استفاده از بیمه تکمیلی هزینه می‌کنند تا در زمان بیماری از هزینه‌های درمانی خود و خانواده کاسته شود، در صورتی که اگر سازمان متبوع جوابگوی هزینه‌های درمانی آنان بود از قرارداد با این بیمه‌ها خود داری می‌کردند.

باوجوداینکه صاحبان بیمه‌های تکمیلی هرساله از ضرر و زیان می‌گویند و از قراردادهای خود ناراضی هستند، اما باز هم دیده شده که هر بار که قراردادی جدید بسته می‌شود به پهلوهای مختلف برخی مورد پرداختی را حذف کرده و فعالیت اقتصادی خود را گسترش می‌دهند.

مجلس شورای اسلامی نیز برای رفاه حال بازنشستگان و بیمه‌شدگان گاهی قوانین الزام آوری را تصویب کرده تا رفاه حال بازنشستگان و مستمری‌بگیران باشد، اما از آنجایی که این قوانین هرگز به مرحله اجرا نمی‌رسد در سکوت باقی می‌ماند.

مجلس شورای اسلامی وظیفه قانون‌گذاری خود را به خوبی انجام می‌دهد، ولی در خصوص پیگیری و اجرای آن هیچگونه پیگیری انجام نمی‌شود، با وجود آنکه یکی از وظایف نمایندگان مجلس نظارت و پیگیری برای اجرای قوانین است، اما عملاً این کار صورت نمی‌گیرد.

به همین دلیل وقتی سازمان به وظیفه قانونی خود عمل نمی کند، بازنشستگان مجبور هستند به دنبال استفاده از بیمه تکمیلی و خدمات بیمه‌های تجاری باشند. از طرفی پزشکان متخصص میلی به همکاری با بیمه ساالت ایران ندارند، بنابراین بیمارن مجبور به استفاده از خدمات بیمارستان‌ها و درمانگاه‌های خصوصی هستند.

این نکته حاز اهمیت است که بازنشستگان جزو ضعیف ترین اقشار جامعه هستند که در شرایط بد اقتصادی و با وجود مشکلات فراوان شرایط زندگی خوبی ندارند و معطل ماندن آنان آن هم در شرایطی که جامعه درگیر ویروس کروناست، پشت باجه‌های نمایندگی بیمه‌های تکمیلی ساعت‌ها در کنار یکدیگر ایستاده و معطل می‌مانند و با اتواع پهلوها دست به سر می‌شوند.

برخی از آنان نیز با قبول شرایط سختی که دارند عطای این معطلی و سردرگمی را به لقایش می‌بخشند و پیگیر مطالبات خود نمی‌شوند. حال سؤال اینجاست چه کسی مسئول رسیدگی به مشکلات آنان است؟

برخی از بازنشستگان بعد از یک عمر زحمت و تلاش با حقوق کم و مشکلات فراوان دل به همین بیمه‌ها بسته‌اند در حالی که به پهلوهای مختلف از جمله هزینه دارو، ویزیت و یا ... پرداخت نمی‌شود به خانه‌های خود برمی‌گردند.

سؤال اینجاست اگر سازمان بازنشستگی کشوری به دنبال ساماندهی بازنشستگان و مستمری‌بگیران است چرا خود این خدمات را از طریق بیمه سلامت ارائه نمی دهد، آن‌هم از طریق سیستمی و اتوماسیون؟! ما که مدعی اجرای سیستم هوشمند و الکترونیک بودایم، چرا نباید این گونه خدمات از سوی بیمارستان‌ها، مراکز درمانی و از سوی پزشکان از طریق سیستمی اجرا بشود تا این افراد به سهولت از خدمات درمانی استفاده کنند. آنچه از شواهد امر پیداست وجود بیمه‌های تکمیلی و شرکت‌های تجاری در کنار کار درمان افزایش روزافزون بیمارستان‌های خصوصی در سطح کشور را به همراه داشته است. پرداخت حقوق و دستمزد بالا و پرداخت‌های غیر رسمی در برخی از این بیمارستان‌ها موجب شده برخی از پزشکان و پرسنل درمانی رغبت بیشتری برای حضور در این بیمارستان‌ها داشته باشند در حالی که شرکت‌های بیمه تکمیلی هنگام پرداخت هزینه‌های درمانی بازنشستگان علاقه‌ای به حضور آنان در بیمارستان‌های خصوصی ندارند پس تکلیف این افراد چیست؟ چه کسی پاسخگوست؟

عقد قرارداد با شرکت‌های بیمه که تقریباً هرسال با یک شرکت منعقد می‌شود به صورت جزیره‌ای بوده که هر کدام با قوانین و تعرفه‌های خاص خود و راه گریزی برای پرداخت نکردن دارند تا خدمات کمتری ارائه دهند؛ اما تنها در این میان بازنشستگان و مستمری‌بگیران هستند که راه گریزی ندارند و بسیاری از آنان مخارج سنگین درمان را پرداخت کرده و هنگام دریافت از شرکت‌های بیمه تکمیلی مبلغ بسیار کمتری را دریافت می‌کنند.

ارتباط مستقیم سازمان بازنشستگی کشوری با شرکت بیمه‌های آتیه‌سازان حافظ هم مزید بر همین علت است که خود را بی‌قیب دانسته و کسی پاسخگوی عملکرد آنان نیست.

حضور حداکثری بازنشستگان و مستمری‌بگیران در یکی از نمایندگی های این بیمه در شهر کرج که با حجم بسیاری از مراجعه‌کنندگان مواجه است اعتراض بازنشستگان را به دنبال دارد بسیاری از بازنشستگان در گفت و گو با خبرنگاران عنوان کردند که هر وقت قبض خرید دارو از داروخانه، برگه ویزیت پزشک متخصص و یا برگه آزمایش را به این مراکز برده ایم تا مبلغی را که هزینه کرده ایم، دریافت نماییم بعد از کلی معطلی می گویند این مبالغ بابت این قبض ها پرداخت نمی شود و شما باید از جیب خود هزینه کنید.

با وجود آنکه ستاد کرونا در استان البرز تأکید بسیار دارند که حجم مراجعه به مراکز مختلف به علت شیوع ویروس کرونا کاهش یابد، چرا نظارتی بر عملکرد نمایندگی های بیمه تکمیلی بخصوص بیمه تکمیلی آتیه‌سازان حافظ وجود ندارد؟ پاسخ سؤالات متعدد بازنشستگان و مستمری‌بگیران این استان را چه کسی خواهد داد؟ کدام نهاد یا سازمانی مسئولیت رسیدگی به مشکلات این قشر از جامعه را دارد؟ چرا نظارتی بر عملکرد نهادهای مربوطه وجود ندارد؟ اینها درد دل بازنشسته‌هایی بود که در یک روز کاری با خبرنگاران انجام شد.

یادداشت

خطر حذف از تجارت جهانی

حقیقت ایران امروز چیست؟ ایران امروز یک کشور منحصربه‌فرد در دنیا به حساب می‌آید. ایران قانون اساسی دارد که تصریح می‌کند هر اقدام و تصمیم و قانون‌گذاری باید در چارچوب اسلام و شرع صورت پذیرد و این اتفاق در ۴۱ سال سپری شده تا حد امکان اجرایی شده است. ازسوی دیگر نظام سیاسی ایران به گونه‌ای است که یک سلسله‌مراتب واقعی را مراعات می‌کند و نهادهای اداره‌کننده جامعه باید مطابق قانون اساسی از نهاد رهبری مجوز فعالیت‌هایشان را به‌ویژه در امور ویژه، بگیرند.

نظام سیاسی ایران در حال حاضر از نظر سلسله‌مراتب قدرت به گونه‌ای است که نهاد دولت درمیان نهادهای اداره‌کننده جامعه نقش اول را ندارد و مجلس، شورای نگهبان و به تازگی نیز با تفسیر گسترده از اختیارات مجمع تشخیص مصلحت نظام را بالای سر خود می‌بیند. علاوه‌بر این برخی نهادها مثل شورای امنیت ملی نیز بر پله بالاتری نسبت به دولت ایستاده است. یک حقوق غیرقابل‌انکار در نظام سیاسی ایران نیز این است که غربستیزی و به‌ویژه ستیز با آمریکا در این نظام نهادینه شده است.

این حقیقت و جلوه‌های آن در ایران موجب شده است تصمیم‌گیری درباره مسائلی که با حقیقت نظام سیاسی برخورد و آن را تهدید می‌کند، سخت و چندلایه می‌شود و آن را در یک دور بی‌تصمیمی مزمن می‌اندازد به این معنی که ممکن است تصمیم‌گیری در باره یک موضوع به‌دلیل حقیقت ایران سال‌ها به تاخیر بیفتد و از سوی نهادهای قدرت با مخالفت روبه‌رو و به یک کلاف سردرگم منجر شود.

واقعیت ایران

در کنار حقیقت ایران به شرحی که در بالا یادآور شدم، ایران یک واقعیت هم دارد. برخی از گوشه‌های این واقعیت که به شدت خود را نشان می‌دهد این است که به‌رغم بیان آرزوهای بلند در ایران در همه روزها و سال‌های پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی برای داشتن یک اقتصاد خوداتکا که کمترین نیاز به خارج را داشته باشد، هرگز ابلس عمل نوشیده است. به این ترتیب است که ایران برای زندگی عادی خویش باید با دنیا تجارت کند و تجارت ایران نیز تا همین دو سه سال پیش صورت سادهای داشت. به این معنی که ایران سالانه به‌طور میانگین ۵۰ میلیارد دلار نفت خام و نیز مقادیر متغیری کالاهای دیگر به چند کشور مشخص می‌فروخت و سالانه به‌طور میانگین ۶۰ میلیارد دلار نیز واردات کالاهای مصرفی، کالاهای واسطه‌ای و نیز مواد اولیه تولید وارد می‌کرد. این واقعیت موجب شده است ایران با دنیای امروز با همه پیچیدگی‌ها و درهم‌تنیدگی‌هایش برخورد داشته باشد و در این برخوردهاست که گرمایی دیده می‌شود: زیرا حقیقت جهان با حقیقت ایران سازگاری ندارد.

حقیقت جهان

حقیقت و واقعیت جهان امروز این است که برخلاف خواست و اراده و تمایل نهادهای اداره‌کننده ایران، غرب، به معنای عام آن و به‌ویژه ایالات‌متحده آمریکا در آن قدرت اول اقتصادی به حساب می‌آیند. واقعیت این است که به‌رغم تلاش‌های مسکو، پکن و تلاش‌های اتحادیه اروپا و سایر کشورهای نامزاگار با آمریکا این کشور با فاصله قابل اعتنا در حال حاضر بر سرنوشت و سرشت تحولات اقتصادی و سیاسی در دنیا اثرگذاری زیادی را دارد. این حقیقت تا روزی که نابود نشود با حقیقت ایران سازگاری ندارد و به همین دلیل است که این دو حقیقت در نقاط متفاوتی با هم برخورد غیردوستانه دارند. از آنجا که حقیقت جهان توانسته است واقعیت‌های دنیای امروز را تا حد زیادی براساس آنچه می‌خواهد شکل دهد و نیز با توجه به فرمان‌پذیری و همراهی کشورهای گوناگون با این حقیقت، ایران با درد سر روبه‌رو می‌شود.

حقیقت FATF

واقعیت این است که در دنیای امروز و با گسترده‌تر شدن دادوستد کالا و جریان‌های پولی و مالی، درهم‌تنیدگی‌هایی پدیدار شده است و کشورهای جهان و به‌ویژه غرب و آمریکا که در جریان حمله به این کشور در سال ۲۰۰۱ متحمل خسارت سنگینی شدند به این نتیجه رسیدند که باید در نظام دادوستدهای مالی و پولی کاری کرد که معلوم شود هر جابه‌جایی پول از کدام مقصد به کدام مبدا می‌رود و این جابه‌جایی را چه کشوری یا چه سازمان و فرد حقیقی و حقوقی انجام می‌دهد. این خواسته و اراده آمریکایی‌ها موجب شد پس از ۲۰۰۱ یک نهاد به نام گروه اقدام ویژه تشکیل شود و ابتدا تعدادی کمتر از انگشت‌های دودست عضو آن بودند و آن را تشکیل دادند. فلسفه تاسیس این نهاد به‌طور خلاصه این بود و هست که راه جابه‌جایی منابع مالی پربسک یا متعلق به گروه‌های ناشناس را که ممکن است از آن منابع استفاده‌های تروریستی انجام شود، مسدود کند. FATF یک جزوه با ۴۰ توصیه برای مبارزه با پولشویی در سطح جهان دارد و یک جزوه دیگر دارد که ۹ توصیه برای مبارزه با تامین مالی تروریسم دارد.

نظام سیاسی ایران و FATF

نظام سیاسی ایران حقیقتی است که این نهاد را به چند دلیل قبول ندارد. دلیل نخست آن باور به برتری رهبری ایالات‌متحده در FATF ازسوی تصمیم‌گیرندگان اصلی در ایران است. این یک اصل در ایران است که آمریکا هر فعالیتی می‌کند برای صیانت از منافع خودش است و این منافع لزوما با منفعت ایران که با نظام سیاسی آمریکا تضاد ذاتی دارد سازگار نیست که هیچ، بلکه منافع ایران را تهدید می‌کند. بنابراین ضرورت ندارد ایران شرایط FATF را قبول کند. دلیل دیگر مخالفت ایران با این نهاد این است که می‌گویند چرا باید اطلاعات ایران و گروه‌های مورد حمایتش و نیز مسیر دادوستدهای مالی‌اش در اختیار آمریکا قرار گیرد و از این اطلاعات علیه ایران استفاده کند. دلیل سوم این است که تصور می‌شود این نهاد با استقلال ایران سازگاری ندارد.

واقعیت تجارت ایران

اما حقیقتی که در بالا به آن اشاره شد با واقعیت‌های ایران در تضاد قرار گرفته است. ایران باید تجارت کند و مسیر دادوستدهای مالی‌اش همانند همه کشورهای جهان در صورت ورود به FATF شفاف می‌شود. اما ایران نمی‌خواهد حقیقت را با واقعیت یکی بداند و می‌گوید می‌توان از کنار این موضوع عبور کرد اما بغض می‌رسد و تجربه سال‌های اخیر و نیز رخدادهای پرشمار نشان می‌دهد ایران به نقطه‌ای رسیده است که برای تداوم فعالیت‌های اقتصادی باید با قواعد جهان‌شمولی که مورد توافق بین‌المللی است، کنار بیاید. شاید قبول این حقیقت سخت باشد و ایران به لحاظ سیاسی نخواهد مفاد و محتوای توصیه نامه‌های دوگانه FATF را قبول کند اما باید بتواند بدیلی برای نبودن امکان جابه‌جایی منابع پول تهیه کند.

چه خواهد شد؟

دو سناریوی موجود این داستان که انگار به روزهای آخر رسیده است، وجود دارد. ایران تجارت خارجی عادی را کنار بگذارد و کیجار و مریز رفتار کند تا ببیند چه می‌شود و آیا بدیلی برای عبور از این شرایط پدیدار می‌شود؟ در این صورت خطر حذف تدریجی از تجارت مشهود و مراعات‌شده جهانی را باید به مرور بپذیرد. فعالان اقتصادی ایران و بازرگانان به این نتیجه رسیده‌اند ایران به‌دلیل عدم پذیرش FATF در حال حذف تدریجی از اقتصاد عادی جهان است. هزینه‌های سربار و راه‌های پیچیده برای دور زدن، توانایی بازرگانی خارجی را به اتنها می‌رساند. سناریوی دیگر این است که نهادهای اداره‌کننده کشور حقیقت جهان را بپذیرند و با استفاده از گریزگاه‌های قانونی و عرفی در یک دوره معین تجارت خارجی خود را چنان سامان دهند که بتوانند با تجارت مشهود فعالیت‌های دیگر اقتصادی را سر پا نگه دارند.

حسین سلاح ورزی
Alborz.payam@gmail.com